

26.78x33.67	1/3	6 עמוד	24 שעות	23/05/2019	68532469-3
103681 - ופאודה - סדרת טלוויזיה פסטיבל דוקאביב - בהקשר הוטי/י -					

מה עושים בסופ"ש? קולנוע

אז:
איברהים
יאסין המרגל

הסדרט על האברד מחיזבאללה

אתי אברמוב | צילום: אביהו שפירא

הרצאות לכר את תשומת ליבו של הבמאי איתמר חן. חמש שנים חיו אחרי חן עד שסיני התרצה. ומשהתרצה, הלך עד הסוף וסיפר מול המצלמות על חייו הבלתי שגרתיים, בלשון המעטה. "האברך מהחיזבאללה", שיוקרו הערב בהקרנת בכר-רה בפסטיבל דוקאביב וגם בשישי הבא (31/5) ובהמשך ב"ס דוקו", בנוי כמונולוג המגובה בצילומי ארכיונים נדירים שחן השיג מחו"ל. זהו גם סיפור לבנון שלנו, הישראליים.

"עניי עירך קודמים"

איש נדיר מאוד, סיני. עוצמתי, פראי. איש של ניגודים, בין התבודדות בטבע לחברותא גדולה. כעת הוא עסוק בהקמת חווה לדבורים, עזים ותרגולות. לפני כן גר בקריתא, מחלק את חייו בין הטבע לבית המשפחתי בצפת. בשנתיים האחרות נות נפרד מאשתו זיוה, שפעם קראו לה דיבה, ושהלכה אחרי מלבנון לישראל, תוך שהיא עוזבת מאחור את הוריה בסצנה קורעת לב המתוארת בסרט. גם היא התגיירה. מבין שבעת ילדיהם, חמישה נולדו בלבנון והשאר בישראל. רק הבכור, מוחמד, שהגיע לארץ בגיל 14 ושינה שמו לחיים, ושרה הקטנה בת ה-18, דתיים. השאר – ליאת (29) שעשתה אותו סבא, יעל (28), גיא (25), עמוס (23) ומורן (20) – מכבדים את הבחירה של הוריהם ואחיהם, אך חיים בחופשיות. ביום העצמאות לפני שלוש שנים קיבל עמוס, לוחם בגולני, את אות מצטיין הנשיא.

הקשר הראשוני של סיני עם הישראלים נוצר במקריות. זה היה בשנת '83, הוא היה אז בן 19. בבוקר הלך לרעות את העדר המשפחתי העצום, ולא ידע כי בבית אשתו כורעת ללדת. בהיעדר מיילדת או בית חולים קרוב עמדו בני המשפחה על

אם תסריטאי היה כותב את סיפורו של איברהים יאסין, היו אומרים לו שהוא מגזים. אבל הצעיר הלבנוני שריגל עבור ישראל בתוך חיזבאללה, התגייר והפך לאברהם סיני החרדי, הוא אדם אמיתי: סיני מככב עכשיו בדוקו של yes, "האברך מהחיזבאללה", שעולה הערב בפסטיבל "דוקאביב". בראיון משותף עם צחי ברקת, המפעיל שהפך לחברו הקרוב, הם מספרים על הקשר החזק והמיוחד ביניהם

קטן? תתעורר. אנחנו אותה דת, עם אהה. תבוא לקראתי אני אבוא לקראתך. וכשהוא מרבה, מחבל אחר עם מסיכה מתקרב אליי עם שמיכה, פותח, והילר שלי עלי, בן שמונה חודשים, בתוך השמיכה. ואני אומר למחבל: מה אתה רוצה ממני? הוא מתקרב לתינוק שלי, שופך עליו נפט, ושורף אותו.

התמונה המזעזעת הזו קרתה באמת. לא בסרט. לפני 33 שנה, במקום קרוב מאוד וגם רחוק מאוד מהמקום שבו אנו יושבים. אז קראו לו איברהים יאסין, היום שמו אברהם סיני. אז הוא היה בן 21, נשוי ואב לשני ילדים – מוחמד, בן שני תיים, ועלי. באמצע נולדה לו גם בת, חריג'י, שנפטרה זמן קצר אחרי לידתה. היום הוא כבר בן 55, אב לשבעה, וסב לנכדה. אז היה מוסלמי, חי בחיק משפחתו האמידה בדרום לבנון. היום הוא יהודי חרדי, המתגורר בקרוואן מתחת לקבר של צדיק בפאתי צפת, מתפרנס מהרצאות שהוא מעניק על עברו כסוכן ביחידה 504 ומפנסיה צבאית. באחת מאותן

"מי שחקר אותי היה עימאר מורנייה, הרמטכ"ל של חיזבאללה והמחבל הכי גדול ואכזרי. רק הוא. תמיד. אין מישהו אחר. הייתי בכונקר, וכל יום כשהוציאו אותי הרגשתי שאני לא חווה יום אחד אני מגיע למחנה של חיזבאללה, מוציאים אותי מהבגאז, מעמידים אותי. הכל שקט ואני מרגיש את המחבל, את הצעדים שלו, מתקרב אליי מאחורה וכולי רוער מפחד. והוא התחיל לדבר: 'נו, אתה עריין צריך להיות ילד

24.73x31.74	2/3	7 עמוד	ידיעות אחרונות - 24 שעות	23/05/2019	68532470-5
103681 - 99אודה - סדרת טלוויזיה פסטיבל דוקאביב - בהקשר הוטי - 103681					

"מה שהוא עשה לא עושים לוחמים ביחידות המיוחדות". אברהם סיני (מלפנים) וצחי ברקת בצפת

של משפחת יאסין עם הישראלים לא נעלם מעיני המחבלים. הלחץ על המשפחה הלך וגבר. ב'85 פרצו לביתו חמושים, ביניהם כמה מבני דודיו עימם היה משחק בילדות, וסיני נלקח בשבי, שהסתיים בצורה טראגית ברצח תינוקו. חודש אחרי הטרגדיה שוחרר, אבל מעולם לא שכח את התעללויותיו של עימאד מורנייה, לימים מספר 2 בחיזבאללה, שצה"ל התנקש בחייו ב'2008. "יום-יום הוא היה מתעלל בי, זורק אותי למים קרים, חמים, מחושמלים, ואני לא רואה כי יש לי שק על הראש. ביום שקרה המקרה עם התינוק, התעלפתי מהמכות, התעוררתי וראיתי אש. נתנו למשפחה שלי להאמין שהוא נשרף בבית. כשיצאתי מהבונקר ואמרתי לאשתי מה באמת קרה, היא אמרה: 'תשתוק. הרלת נסגרה ואל תפתח אותה'". חודשים ארוכים היה בדיכאון, כעס על העולם. ורק אביו שהלך איתו לאט-לאט כמו ילד קטן, עד רמת קילוף הבננה עבורו בשדות המרעה, הצליח להחזיר אותו לחיים. עם יצר החיים הגיע הרצון לנקום, והאיש הרלוונטי היחיד שהכיר היה "זאכי". "אשתו הגיעה אליי", נזכר ברקת, "כי הוא לא יכול היה להגיע. אמרה שהוא רוצה לעבוד איתנו שוב. הייתי צריך לתאם המשך פעילות. הוא ביקש הרבה פעמים תוך כדי פעילות לראות אותי, ולא נתנו לו משיקולי עבודה. כולם אמורים להיות ממודרים ב'504".

בחסות הישראלים ובידיעתם הוא נכנס לשורות חיזבאללה. "הייתי בעיר שכולה חיזבאללה. באתי למישהו קרוב אליי, אמרתי לו: 'טוב, הייתה טעות, עברנו את זה. אנחנו משפחה וביחד'. הם לא ידעו שיש לי קשר עם הישראלים". המפעיל הבכיר ביותר שלו באותו הזמן היה יואב (פולי) מר-דכי, לימים אלוף ודובר צה"ל. גם הוא, באופן נדיה, מתראיין לסרט התיעודי "פולי היה שואל אותי: 'כמה עמודי חשמל יש שם?', ואני אומר לו: 'מה אתה מבקש שטויות, תגיד לי איזה מחבל אתה רוצה', ואני מביא לו". גם עם מרכזי רקס יחסים שמעבר למפעיל וסוכן. "פולי עזר לי מאוד", הוא אומר בהערכה. "אחרי שהבת שלי חריגי נפטרה ישבתי

נים שלטו עלינו והתעללו בנו. המון. ראיתי דברים מזעזעים. מחבלים בחצר של הבית הרליקו מדורה ובישלו בשר של בנאדם ואכלו אותו מול העיניים שלי. היו באים ולוקחים בחורים לכפרים בשביל שיתעללו בבנות. קושרים ילדה לשני רכבים וכל אוטו נוסע בכיוון הפוך". דברים נוספים שראה קשים מכרי שייכתבו כאן.

ברקת הוזמן בתחילה אל בית החמולה כאות תודה על הסיוע בלירה והפך עד מהרה לבן בית, אבל לא שכח את המטרה לשמה הגיע. "היה לי בגורה כיסוי מסוים, שאני יק"ל, יחידת קישור לבנון", הוא מספר. "הייתי מסתובב ושואל מה חסר בכפר ומתוקף הרברים נכנסתי להרבה אנשים הביתה, וגם אליהם. היה לי קשר טוב עם אבא של אברהם, עם אמא שלו ואחותו. זה היה בית טעים ומזמין. התחלנו איתו בהפעלה פשוטה של ריווח מודיעיני על פלסטינים: מקומות, אמל"ת, תנועה. עם הזמן, אחרי שעבר את המבחנים האישיים שלנו, הוא עבר למורד אחר של הפעלה, מבצעית ואג"מית. כלומר, סוכן. בשפה שלנו זה נקרא 'דרדור'. בהתחלה, למשל, כי

הגנות ונופפו לכוחות צה"ל שעברו במקום. מי שקלט אותם היה קצין צעיר ביחידה 504 שמגייסת סוכנים מקומיים, צחי ברקת שמו. היום ברקת כבר בן 71, אב לשלושה וסב ל-11 נכדים, משוחרר מהשירות מזה ארבע שנים. גם הוא, כמו סיני, חקלאי בנשמתו. כאשר הוביל את הכוחות אל ביתו של סיני, אז יאסין, בניגוד לכל הנהלים של שבירת ציה, לא ירע כי זוהי תחילתה של חברות עמוקה – שוב, בניגוד לכל הנהלים. השבוע בשיחה בינינו ברקת עדיין שומר על לשונו מכל משמה. מסרב להסגיר פרטים ממצעים שבהם הפעיל את הסוכן בתחילת דרכו. הוא זה שנכנס לבית, יילד את אשתו של סיני וקרא לרופא ששלח את האם והילוד לרמב"ם, להשגחה. "חזרתי הביתה", משחזר סיני, "ואמר לי שאשתי ילדה. אחרי יומיים, אחי שהיה אז בצד"ל החזיר אותה". באותה נקודה ברקת לא פגש את הבעל. הוא המשיך להסתובב ולהפש אנשים שיתאימו לו להיות סוכני מודיעין מקומיים. "חיפשתי אנשים מסוימים לתפקידים מוגדרים", הוא מספר, "יום אחד קלטתי רועה צאן, ואיך הוא מתנהל

צחי ברקת: "אנחנו לא חברים, אנחנו אחים. הוא מרצה בכל הארץ ואני בא איתו, נותן פתיחה, מבוא, מספר את הסיפור שלו. ואז אני עושה את השואו. הוא נכנס עם כל הלוק החרדי שלו, וכולם בשוק"

קשנו ממנו דברים פשוטים שידענו עליהם. רצינו לברוק את האמינות שלו. כשהוא עבר למורד הפעלה הפסקנו עם הביקורים בבית".

"בגיל 19", מסביר סיני את הצד שלו בעניין, "אתה לא אומר 'אני רוצה להתגייס ולעבוד בשביל הישראלים'. עבדתי לטובת עצמי. אם אני אומר לצחי 'יש פה מחבלים', אני רוצה לנקות אותם בשבילי. אני מסתכל על זה כאילו אנחנו שותפים. הבאתי לו דברים טובים, והוא היה ממלא לי דלק באוטו, או: קח תעורה שלא יעצרו אותך במחסום. הבית היה מלא תחמושת מצד"ל, אז הוא נתן לי רובה. מהרכוש של הפלסטינים", הוא ממחר להבהיר, "לא מצה"ל. פתאום אם ראיתי דברים שלא אהבתי, היה לי למי לפנות".

כעבור שנתיים וחצי של הפעלה פרש ברקת לטובת מחל-קת שבויים ונעדרים, וסיני עבר בין מפעילים אחרים. הקשר

בשטח. אנחנו בעבודה יודעים לזהות אנשים שאנחנו מעוי ניינים בהם, והבנתי שהוא יוכל להתאים למה שאני צריך. באותה שיחה הוא הבין שאני זה שיילדתי את בנו".

אתה מבין שבהצעה שלך אתה מכניס אותו לצרות? "עניי עירך קודמים", עונה ברקת בלי למצמץ. "אנחנו צריכים לעשות בשביל עצמנו, אבל גם את המקסימום לשמור עליו, ואם הוא מתנהל כפי שהוא מתורדר, אז הכל יהיה בסדר".

אצל נסראללה בבונקר

הצעתו של ברקת, שכינויו ביחידה היה "זאכי", נפלה על אוזניים קשובות. אוזניים של נער ששנא את המחבלים. "לא הייתה לי ילדות", הוא משחזר. "תמיד היה פחד, כי הפלסטיני

26.4x19.3	3/3	עמוד 8	ידיעות אחרונות - 24 שעות	23/05/2019	68532473-8
103681 - טדנת טלוויזיהפסטיבל דוקאביב - בהקשר הוט'י - 103681					

מקים בימים אלו חווה לדבורים, עזים ותנגולות. אברהם סיני | צילום: באריבות yes דוקו ודוקאביב

אברהם סיני: "בגיל 19 אתה לא אומר 'אני רוצה לעבוד בשביל הישראלים'. עבדתי לטובת עצמי. אם אמרתי 'לצחי יש פה מחבלים', רציתי לנקות אותם גם בשבילי.

פתאום אם ראיתי דברים שלא אהבתי, היה לי למי לפנות"

הרב הקרוב אליו ביותר הוא רבה של צפת, שמואל אליהו, בנו של הרב הראשי הספרדי לשעבר הרב מרדכי אליהו ז"ל. לפני ארבע שנים אפילו הת' מורד על מקום במועצת העירייה אבל לא נכנס. "אברהם הוא מין פורסט גאמפ, בלי שהוא תיכנן את זה", מעיד עליו במאי הסרט איתמר חן. "אם הייתי מספר לך את סיפורו, לא היית מא' מינה. הוא היה בסיטואציות מטורפות אבל הוא גם איש רגיש. זה מה שבעיני עושה את הסרט". בבית, אומר סיני, לא מכירים את כל הסיפורים. "הילדים שלי לא יודעים עליו הכל. הבנים מעריצים אותי על מה שהיה בצבא, כי הם היו בצבא. יש הרבה דברים שהם שומעים עליהם כפעם הראשונה. גם אשתי לא הייתה נכנסת לפרטים לשאל שאלות".

במהלך הראיון ברקת מראה לי צילום ישן של

ואם משהו קורה, במקום שאני נמצא אף אחד לא יכול להציל אותי". לאחר שהרבה מדי בכירים חוסלו, התחילו בחיזבאללה להריח שמשו לא בסדר. ב'97 הוחלט להוציא החוצה, עם משפחתו. סיבה נוספת שבגללה הועבר לישראל הייתה מקצועית. "המשימות הפכו ליותר מסובכות והיו דברים שיכולתי לעשות רק כישרלי, כי זה כרוך בלדעת הרבה סודות. אז הם רצו לסגור עליי, שהמשפחה שלי תהיה פה בארץ כדי שלא אמכור את הסודות", הוא אומר, אך מסרב להסגיר מהן המשימות. במקביל החל להתחזק. עוד בשנתו בשבי חיזבאללה היה מתעמק בקוראן, אבל זהות האלוהים, יהודי או מוסלמי, לא הייתה חשובה לו. אחרי שעבר לישראל התוודע לבית כנסת קרוב והחל לשהות בו יותר ויותר. ב'2001 התגייס, הפך לחרדי, עזב את השירות והפך לבן ישיבה. היום

ובכיתי. פולי הבין מה לא בסדר ובכל היריון היה שולח לאשתי זריקות שעזרו לה לעבור אותו".
נכנסת לחיזבאללה, דיווחת להם וגם לישראלים. בעצם,

היית סוכן כפול?

"בחיים לא כפול", הוא מדגיש. "פעלתי לטור-בת חיזבאללה נגד גופי טרור אחרים, כמו אמל והסורים. הסתובבתי בשטח של אמל, וחיזבאללה היו שומרים עליי". את רון ארה, הוא עונה לשא' לה המתבקשת, לא ראה מעולם. "הוא נפל בשבי בגזרה המערבית ואני הייתי במזרחית. לישראל היה המון מידע מאמל. הם לא היו צריכים אותי". "אברהם הוא איש שטח פראקטלנס", מעיד ברקת. "יודע לחיות בשטח מבחינת תנועה, מזון ומים". במהלך שהותו בתוככי חיזבאללה היה קרוב מאוד לדמויות מפתח, כמו חסן נסראללה. "הייתי אצלו בבונקרה, הוא בגילי, איש רגיל כמו כולם".

"את יודעת איזה כחד?"

ב'89 נגמרה החגיגה. "הסורים חשדו בי. חיו באללה באו עד סוריה כדי להציל אותי, והסורים אמרו להם: 'יש לנו דברים שאנחנו רוצים לברוק'. שנה הייתי אצלם בכלא. אצל הסורים וחיזבאללה היו אותו דבר, רק שאצל חיזבאללה הייתי לבר, ואצל הסורים הייתי בבית סוהר מסודר, כי זה של המדינה, אז ההורים באו לבקרה אבל בעיניים הם היו אותו דבר".

ב'90 שוחרר ועבר עוד שבע שנים עבוד הישראליים מתוך חיזבאללה. על הרבה דברים אסור לו לדבר, אבל בסרט הוא מספר על ידיעת זהב שהעביר בפברואר '92 שביכותה חוסל מזכ"ל חיזבאללה דאז, עבאס מוסאווי. "את יודעת איזה פחד זה?" הוא אומר, "שאנשים גדולים נופלים ואני עשיתי את זה – ואני נמצא בתוכם. אם רק יריחו שאני עשיתי את זה – אני כבר לא קיים;

סיני מימיו המבצעיים, צעיר שרידי שחרחר עם שפם, רחוק מאוד מהדמות של היום, אבל מסרב לתת אותו לפרסום, ומוכן רק להגיד כי "אב' רהם הוא מקרה חריג, כי הפעילות שלו הייתה מיוחדת. מה שהוא עשה לא עושים לוחמים ביחידות המיוחדות". הקשר ביניהם חודש בע' קבות שיחת טלפון מברקת לסיני. "היינו בארץ כמה חודשים. ניסיתי לחדש איתו קשר אבל לא ידעתי מה השם שלו. רק זאכי, ואז היה חג של ערבים וצחי התקשר לאחל לי חג שמח. בעבודה אין שמות, רק שצחי היה זאכי, ופולי זה איוב". "יום אחד", מספר ברקת, "אני במילואים ואשתי מתקשרת אליי: 'צחי, יש פה משהו שחור, ביגוד שחור, זקן ענק ומבקש את זאכי'. והיא ידעה שזאכי זה כינוי שלי בפעילות, אז היא עוד יותר בלחץ. קוראים לו אברהם? אני שואל אותה. כן, טוב, תכניסי אותו".

מה, איוב זאכי כמו בפאודה?

"אה, פאודה אני לא רואה בכלל. אומרים לי: 'תראה פאודה', אני אומר להם: אצלם זה 60 אחוז שקר, ואצלי 60 אחוז צריך להוריד, כי זו האמת". במקרה אחר ברקת מספר שכאשר בנותיו של סיני כבר היו משולבות במערכות החינוך ביש' ראל, הן הזמינו ילדות מהכיתה אליהן הביתה. "באה אליי חברה ואומרת לי, 'הבת שלי לומדת בכיתה עם ילדה שהגיעה מלבנון וכל הכיתה מזומנת לבית שלה בצפת. זה בטוח שאני אשלח את הילדה?' מיד ירדתי במי מדובר. "אנחנו לא חברים, אנחנו אחים. הוא מרצה בכל הארץ ואני בא איתו, נותן פתיחה, מבוא, מספר את הסיפור על הלידה. ואז אני עושה את השואו. הוא נכנס עם כל הלוק החרדי שלו, מתגנב פנימה, ואני מכריז: 'זוה האבא', וכולם בשוק. הוא מרצה גם מול קהילת המודיעין, ואם זו יחידה מסווגת אני משחרר לו את הלשון. ככה אני שומר עליו".

"האברך מהחיזבאללה" יוקרן הערב בפסטיבל "דוקאביב"